

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
HUKUK İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2018 YILI
FAALİYET RAPORU

28 Ocak 2019
ANKARA

İÇİNDEKİLER

I. GENEL BİLGİLER	2
A. Misyon, Vizyon ve Temel Değerler	2
B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar	2
C. Birime İlişkin Bilgiler	3
1. Fiziksel Yapı	3
2. Örgütsel Yapı	3
3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları	5
4. İnsan Kaynakları	5
5. Sunulan Hizmetler	7
a. Görüş Bürosu Faaliyetleri	7
b. Noterlikle İlgili Faaliyetler	9
c. Avukatlıkla İlgili Faaliyetler	11
d. Kanun Yararına Temyiz İşlemleriyle İlgili Faaliyetler	13
e. Zayi Olan Dosyaların Yenilenmesine İlişkin Faaliyetler	14
f. Proje Bürosu Faaliyetleri	14
g. Arabuluculuk Daire Başkanlığı Faaliyetleri	17
h. Bilirkişilik Daire Başkanlığı Faaliyetleri	25
i. Genel Müdürlüğümüze Gelen Giden Evrak Sayıları	30
II. GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ TARAFINDAN HAZIRLANAN RAPORLAR	30
1. Mukayeseli Hukukta Noterlik konulu rapor	30
2. Alman Himaye (Vesayet) Sistemi konulu rapor	30
III. AMAÇ VE HEDEFLER	31
IV. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	31
A. Mali Bilgiler	31
B. Performans Bilgileri	33

SUNUŞ

Türkiye Cumhuriyeti kalkınma planı ve programlarında yer verilen politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının; etkili, verimli ve ekonomik bir şekilde kullanılmasının yanı sıra, bu harcamaların hesap verilebilir ve mali yönden de saydam olması gerekmektedir. Bu kapsamda 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu yönetiminin sayılan özelliklere kavuşturulması hedeflenmiştir.

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü olarak yeni yönetim anlayışını esas alan bir yaklaşımla faaliyetlerimizi sürdürürken, etkili ve adil bir hukuk sisteminin kurulmasına yönelik her türlü katkıyı sağlamaktayız. Bu amaçla Türk Yargı Sisteminin en önemli sorunlarından biri olan yargının iş yükünün azaltılmasını sağlayacak, alternatif çözüm yollarından olan arabuluculuk kurumunun etkinliğinin arttırılmasına yönelik çalışmalara devam edilmiş, 7155 sayılı Abonelik Sözleşmelerinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanunla 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa eklenen 5/A maddesi ile ticari davalarda, konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı haline getirilmiştir. Türk yargı sisteminin en önemli sorunlarından biri olan bilirkişilik kurumunun geliştirilerek disiplin altına alınmasına ve bilirkişilerden kaynaklı sorunların çözümüne yönelik çalışmalara devam edilmiştir.

Gelinen aşamada Genel Müdürlüğümüz olarak yeni bir kamu yönetimi anlayışı ile faaliyetlerimize devam edilmiş, ülkemizde güven veren bir yargı sisteminin tesisi bakımından 2018 yılında önemli çalışmalar yapılmış, önümüzdeki yıllarda da yapılacak faaliyetlerin plan ve belirli bir programa bağlanması gerçekleştirilmiştir.

Stratejik yönetim anlayışında, kurumun hedefleri doğrultusunda faaliyet yürüten ve bütçe kullanan her birim, kendisine tahsis edilen kaynaklar, yürüttüğü faaliyetler, karşı karşıya kaldığı riskler ve bunlara ilişkin olarak alınan tedbirler konusunda faaliyet raporu düzenleyerek kamuoyuna bilgi vermek zorundadır.

İş bu faaliyet raporu, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde hazırlanmış olup, raporda Genel Müdürlüğümüzün misyonu, vizyonu, insan ve fiziki kaynakları, eğitim faaliyetleri, performansı, karşı karşıya kaldığı riskler ile bunlara yönelik alınan tedbirler ve son bir yıl içinde gerçekleştirilen faaliyetler hakkında özet bilgilere yer verilmektedir.

Hakan ÖZTATAR

Hâkim

Hukuk İşleri Genel Müdürü

I. GENEL BİLGİLER

A. Misyon, Vizyon ve Temel Değerler

Misyon

Hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile insan haklarını esas alarak, adalet hizmetlerinin adil, hızlı ve etkili bir şekilde sunulmasını sağlayacak politikaları geliştirmek ve uygulamaktır.

Vizyon

Hak ve özgürlükleri koruyan, adil, güven veren ve etkin bir adalet sistemi oluşturmaktır.

Temel Değerler

- Ehliyet ve liyakate bağlılık
- Erişilebilirlik
- Etik değerlere bağlılık
- Etkili, kaliteli ve çözüm odaklı hizmet
- Gelişime açıklık
- Güvenilirlik
- İnsan hak ve özgürlüklerine saygı
- Katılımcılık
- Objektiflik
- Şeffaflık ve hesap verebilirlik

B. Yetki, Görev ve Sorumluluklar

Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla 10.07.2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Bakanlığımız ana hizmet birimleri yeniden düzenlenmiş olup, mülga Teşkilat Kanununda ayrı hizmet birimleri olarak düzenlenen Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü ve Kanunlar Genel Müdürlüğü, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Hukuk ve Mevzuat Genel Müdürlüğü şeklinde yeni hizmet birimi olarak teşkilatlandırılmış, ancak 10.01.2019 tarihli 27 sayılı Bazı Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de Genel Müdürlüğümüz tekrar Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü olarak yeniden kurulmuş, görevleri 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesininin 41/A maddesinde;

- 19.3.1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu ile 18.1.1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununda verilen görevleri yapmak ve ceza uygulamalarını gerektiren işlerde evrakı ilgili mercie tevdi etmek,
- 13.1.2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatın Bakanlıkça yapılması gereken işlemlerini yürütmek,

- Kanun yararına temyiz yoluna başvurulması işlemlerini yürütmek,
- 7.6.2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununda verilen görevleri yapmak,
- 3.11.2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanununda verilen görevleri yapmak,
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak,

Olarak belirtilmiştir.

C. Birime İlişkin Bilgiler

1. Fiziksel Yapı

Genel Müdürlüğümüz Milli Müdafaa Caddesi, No:22 Bakanlıklar Ankara adresindeki Adalet Bakanlığı Ek Hizmet Binası B Blok 1, 2 ve 3. katlarda hizmet vermektedir.

2. Örgütsel Yapı

Genel Müdürlüğümüz;

- Görüş Bürosu
- Noterlik Bürosu
- Avukatlık Bürosu
- Proje Bürosu
- Kanun Yararına Temyiz ve Kaybolan Dosya Bürosu
- Bilgi Edinme Bürosu
- İdari ve Personel İşleri Bürosu
- Bütçe Bürosu
- Gelen Giden Evrak Bürosu
- Bilgi İşlem Bürosu

Arabuluculuk Daire Başkanlığı altında yapılandırılan;

- Arabuluculuk Hizmetleri Bürosu
- Arabuluculuk Sicil Bürosu
- Arabuluculuk Eğitim Bürosu
- Arabuluculuk Proje Bürosu
- Arabuluculuk Denetim Bürosu

Bilirkişilik Daire Başkanlığı altında yapılandırılan;

- Bilirkişilik Hizmetleri Bürosu
- Bilirkişilik Sicil Bürosu
- Bilirkişilik Eğitim Bürosu

Şeklinde teşkilatlanmıştır.

Tablo 1: Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Teşkilat Şeması

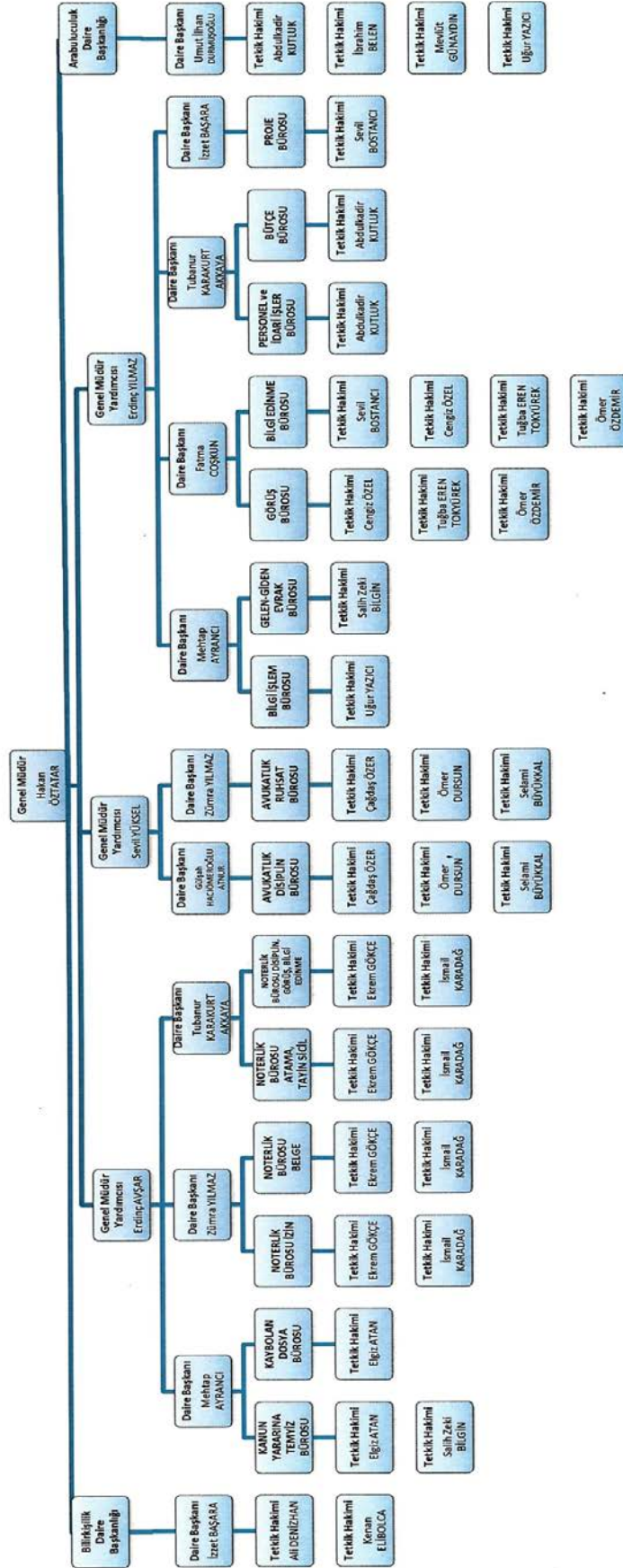

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü
Teşkilat Şeması

Milli Müdafaa Cad. No:22 Bakanlıklar/ANKARA

Tel:0 312 414 77 70

E- Posta:higm@adalet.gov.tr

3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

Genel Müdürlüğümüzde, Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) tabanında, günümüz teknolojisine uygun olarak gerçekleştirilen altyapı ve donanım ekipmanları kullanılmaktadır.

Genel Müdürlüğümüz internet sitesinin güncelleme çalışmaları tamamlanmıştır.

Genel Müdürlüğümüz donanım envanteri 2018 yılı sonu itibarıyla şu şekildedir;

Tablo 2: 2018 Yılı Donanım Envanteri

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Donanım Listesi	
Türü	Adet
Bilgisayar	124
Dizüstü Bilgisayar	11
Yazıcı	53
Telefon	77
Faks	5
Fotokopi Makinası	1
Projeksiyon Cihazı-Taşınabilir	2
Televizyon	11
Tarayıcı	14
Tablet	1

4. İnsan Kaynakları

Genel Müdürlüğümüz tarafından 2018 yılında gerçekleştirilen faaliyetler; 1 genel müdür, 3 genel müdür yardımcısı, 7 daire başkanı, 18 tetkik hâkimi, 3 adalet uzman yardımcısı, 2 psikolog, 1 sosyal çalışmacı, 8 şube müdürü, 9 şef, 6 bilgisayar işletmeni, 22 veri hazırlama kontrol işletmeni, 35 memur, 3 hizmetli ve 1 şoför tarafından yerine getirilmiştir.

Tablo 3: Çalışanların Yaş ve Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

Personelin Yaş ve Cinsiyetine Göre Dağılımı			
Yaş	Erkek	Kadın	Toplam
20-29	6	5	11
30-39	22	17	39
40-49	19	24	43
50-Üzeri	7	19	26
Toplam	54	65	119

Tablo 4: Çalışanların Görev ve Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

Unvanı ve Cinsiyetine Göre Personel Dağılımı			
Unvanı	Erkek	Kadın	Toplam
Genel Müdür	1	-	1
Genel Müdür Yardımcısı	2	1	3
Daire Başkanı	2	5	7
Tetkik Hâkimi	14	4	18
Adalet Uzman Yardımcısı	1	2	3
Psikolog	-	2	2
Sosyal Çalışmacı	1	-	1
Şube Müdürü	4	5	9
Şef	2	7	9
V. H. K. İ.	6	15	21
Bilgisayar İşletmeni	4	2	6
Memur	13	22	35
Hizmetli	3		3
Şoför	1	-	1
TOPLAM	54	65	119

Tablo 5: Çalışanların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Personelin Eğitim Durumuna Göre Sayısal Dağılımı					
Cinsiyeti	Yüksek Lisans	Lisans	Ön Lisans	Lise	İlköğretim
Kadın	10	26	18	11	-
Erkek	9	31	8	5	1
Toplam	19	57	26	16	1

5. Sunulan Hizmetler

a. Görüş Bürosu Faaliyetleri

1- Mevzuat Çalışmalarına İlişkin Faaliyetler

Bakanlığımız Mevzuat Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan;

- Hukuk Muhakemeleri Kanunu Bilim Komisyonuna,
- İş ve Sosyal Güvenlik Mevzuatı Bilim Komisyonuna,
- Noterlik Kanunu Bilim Komisyonuna,
- İcra İflas Kanunu Bilim Komisyonuna,
- Avukatlık Kanunu Bilim Komisyonuna,
- İdari yargılama sürecinin hızlandırılması amacıyla Alternatif Çözüm Yöntemlerinin Düzenlenmesi Bilim Komisyonuna,

Görüş Bürosunca aktif katkı verilmiş, aşağıda yer alan yönetmelikler ile ücret tarifelerinin de çalışmaları tamamlanarak, Resmî Gazete'de yayımlanması işlemleri gerçekleştirilmiştir.

- 15.3.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapılmış, yapılan değişiklik kapsamında Konkordato Komiserinin Niteliklerine ve Alacaklılar Kurulunun Zorunlu Olarak Oluşturulmasına Dair Yönetmelik hazırlanarak, 2.6.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 19.12.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun ile 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapılmış, yapılan değişiklik kapsamında Konkordato Komiserinin Niteliklerine ve Alacaklılar Kurulunun Zorunlu Olarak Oluşturulmasına Dair Yönetmeliğin yeniden kaleme alınması zorunlu hale gelmiş, Konkordato Komiserliği ve Alacaklılar Kuruluna Dair Yönetmelik ile Konkordato Talebine Eklenecek Belgeler Hakkında Yönetmelik taslakları hazırlanmıştır.
- 15.3.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 7201 sayılı Tebligat Kanununda değişiklik yapılmış, yapılan değişiklik kapsamında

Elektronik Tebligat Yönetmeliği hazırlanarak 6.12.2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

- 4686 sayılı Milletlerarası Tahkim Kanununun 16/3 üncü ve Milletlerarası Tahkim Ücret Tarifesi Yönetmeliğinin 5 inci maddesi uyarınca her yıl Mart ayında yürürlüğe girmek üzere Milletlerarası Tahkim Ücret Tarifesi hazırlanmakta olup, en son Tarife 15.3.2018 tarih ve 30360 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.
- 1 Ekim 2011 tarihinde yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu uyarınca hazırlanan Gider Avansı, Tanık ve Hakem Ücret Tarifeleri 29.9.2018 tarihli ve 30550 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak 1.10.2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.
- Konkordato Gider Avansı Tarifesi 2.6.2018 tarih ve 30439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

2- Özel Hukuk Alanında Verilen Mütalaalar ile Vatandaş Taleplerine Verilen Cevaplar

Özel hukuka ilişkin mahkemelerin yargı yetkisine girmeyen konularda Genel Müdürlüğümüzce mütalaa verilmesinin yanı sıra Bilgi Edinme Kanunu kapsamında vatandaş taleplerine yönelik cevap verilmektedir. 2018 yılı itibarıyla verilen mütalaa ve yazı cevabı sayısı aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 6: Mütalaa ve Vatandaş Taleplerine Verilen Cevapların Sayısal Görünümü

2018 Yılı Mütalaa ve Vatandaş Taleplerine Verilen Cevapların Sayısal Görünümü	
Konusu	Sayısı
İcra Mütalaası	97
Genel Mütalaa	160
Vatandaş Talebi	1076
CİMER, BİMER, Bilgi Edinme Talepleri	1766
Toplam	3099

3- Diğer İşlemler

Yatırım ortamının iyileştirilmesi kapsamında "Türkiye'de Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Reform Programı" çerçevesinde sürdürülen çalışmalarda "Yatırım Ortamı Mevzuatı ve Hukuksal Süreçler Teknik Komitesi" oluşturulmuş ve bu komitenin başkanlığı

Bakanlığımıza tevdi edilmiştir. 190 ülkenin iş yapma kolaylığını (yatırım yapılabilme sıralamasını) belirleyen ve her yıl yayımlanan Dünya Bankası İş ve Yatırım Ortamı Raporundaki sıralamamızın iyileştirilmesi amacıyla faaliyetler yoğunlaştırılmıştır.

Dünya Bankası İş ve Yatırım Ortamı Raporunda genel sıralamayı belirleyen on altı başlıktan biri olan "Sözleşmelerin İcrası" başlığı altında Bakanlığımızı ilgilendiren göstergelerden biri, asliye ticaret ile fikri ve sınai haklar mahkemelerinin kararlarının kamunun erişimine açık olacak şekilde elektronik ortamda yayımlanıp yayımlanmadığına ilişkin göstergedeki notumuzun olumlu olabilmesi için yapılan çalışmalar sonucunda İstanbul ili pilot olarak belirlenmiştir.

Genel Müdürlüğümüz koordinesinde yapılan çalışmalar sonucunda, İstanbul Adliyesi (Çağlayan), Bakırköy Adliyesi, İstanbul Anadolu Adliyesi ilk derece asliye ticaret, fikri ve sınai haklar mahkemeleri ile bu mahkemelerin istinaf incelemesini gerçekleştiren İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi ilgili daire kararlarının kişisel verilerden arındırılarak yayımlanmasına başlanılmış, 2018 yılı içerisinde toplam 47.557 adet kararın elektronik ortamda kamunun erişimine açık olacak şekilde yayımlanması sağlanmıştır.

2019 yılı içerisinde uygulamanın diğer illeri kapsayacak şekilde yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

b. Noterlikle İlgili Faaliyetler

Noterlik Kanununun 112 nci maddesine göre hazırlanan Noterlik Ücret Tarifesi 22.2.2017 tarih ve 30340 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak 1.3.2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Türkiye Noterler Birliği tarafından kullanılan bilgi teknolojisi sisteminin UYAP'a entegrasyonunu sağlayacak şekilde revize edilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir.

1512 sayılı Noterlik Kanununun 17/3 üncü maddesi uyarınca, 2018 yılında toplam 2644 adet noterlik belgesi verilmiş olup, en son verilen belge numarası 48446'dır.

2018 yılında 221 adet birinci sınıf, 284 adet ikinci sınıf ve 164 adet üçüncü sınıf olmak üzere toplam 669 adet noterlik için ilan yapılmış, 236 adet birinci sınıf, 228 adet ikinci sınıf, 184 adet üçüncü sınıf olmak üzere toplam 648 noterin atama işlemi yapılmıştır. En yüksek atanan belge sahibi 8357 numara ile Çatak Noterliğine atanmıştır. 2018 yılı itibarıyla atanıp göreve başlayan belge sahibi sayısı 76'dir.

2018 yılında altı noter işten el çektirilmiş, dört noter ise görevine iade edilmiştir. Beş noterin görevine son verme işlemi yapılmıştır, 60 noter yaş tahdidine tabi tutulmuştur.

Noterlerle ilgili disiplin işlemlerinin düzenli olarak yürütülmesinin yanı sıra bu noterler hakkında yürütülen ceza soruşturma ve kovuşturmaları da takip edilmektedir.

2018 yılında Türkiye Noterler Birliği Başkanlığı tarafından hakkında disiplin işlemi yürütülen noterlerle ilgili Bakanlığımıza gönderilen 259 adet disiplin dosyasının incelemesi yapılmıştır. Bu dönemde hakkında kovuşturma işlemi yürütülen noterlerle ilgili verilen mahkeme kararları, gerekli disiplin işlemlerinin takibi için UYAP ekranına otomatik olarak gelmeye başlamıştır.

Raporlama döneminde kurum ve kuruluşlardan gelen 71 adet görüş talebi cevaplandırılmıştır.

Raporlama döneminde toplam 1663 noterin yıllık, mazeret ve görev izinleri ile raporları işleme tabi tutulmuş ve ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları ile yazışmaları yapılmıştır. Faaliyette bulunan tüm noterliklerin gelir-gider ve iş durumlarını gösterir yıllık iş cetvelleri incelenerek dosyalarına işlenmiştir.

Noterlik bürosu tarafından raporlama döneminde yapılan işlemlere ilişkin sayısal verilere aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir.

Tablo 7: Noterlik İşlemleri

2018 Yılı Noterlik Bürosu İşlemlerinin Sayısal Görünümü	
İşlem Türü	Sayısı
Göreve başlama	444
Görevden ayrılma	368
İstifa	11
Vefat	4
Noterlerin sınıf yükseltmesi	265
Yaş tahdidi	60
Mühür talebi	1213
Daire nakil talebi	893
Noterlik teminatı yazışmaları	1102

Tablo 8: Görev Yapmakta Olan Noter Sayıları

Görev Yapmakta Olan Noterlerin Sayısal Görünümü				
	1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	Toplam
Kadın	437	192	194	823
Erkek	488	199	134	821
Toplam	925	391	328	1644

Tablo 9: Türkiye’ deki Mevcut Noterlikler

2018 Yılı Noterlik Sayıları			
1.Sınıf	2.Sınıf	3.Sınıf	Toplam
734	600	597	1931

Tablo 10: Yıllara Göre İhdas Sayıları

Yıllara Göre Noterlik İhdas Sayıları									
Sınıfı	2002	2003	2005	2006	2007	2010	2012	2015	2017
1.Sınıf	-	17	39	26	28	18	60	24	32
2.Sınıf	1	22	53	20	-	26	45	35	47
3.Sınıf	2	11	-	-	-	10	13	14	8
Toplam	3	50	92	46	28	54	118	73	87

c. Avukatlıkla İlgili Faaliyetler

Ruhsat İşlemleri

1136 sayılı Avukatlık Kanununun 8/4 üncü maddesi uyarınca; Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun, adayların baro levhasına ilk defa yazılmalarına veya daha önce kaydı silinen avukatların baro levhasına yeniden yazılmalarına ilişkin baro yönetim kurulu kararlarının “uygun bulunması” ya da “uygun bulunmamasına” ilişkin kararları Bakanlığımızın onayına sunulmaktadır.

2018 yılında Türkiye Barolar Birliği Başkanlığınca onay için Bakanlığımıza gönderilen ruhsat dosyası sayısı 13007’dir.

Ruhsat talebiyle ilgili;

- 12680 stajyer avukata,
- 193 yeniden yazılma talep eden avukata,

Ruhsat verilmiş,

- 134 dosya tekrar görüşülmek üzere,

Türkiye Barolar Birliğine geri gönderilmiştir.

2018 yılı sonu itibarıyla Türkiye’de 79 baroya kayıtlı toplam 119503 avukat görev yapmaktadır.

Disiplin İşlemleri

Avukatlık Kanununun 142 ve 157 nci maddeleri uyarınca; Türkiye Barolar Birliği Yönetim veya Disiplin Kurullarının, avukatlar hakkında disiplin yönünden verilen kararlara karşı yapılan itirazlar üzerine verdiği kararlar Bakanlığımızın onayına sunulmaktadır.

2018 yılında Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından gelen 2007 adet ruhsat ve disiplin itiraz dosyasından 1566 adet dosya karara bağlanmıştır.

Bunlardan;

- 1249 itiraza konu kararın onaylandığı,
- 304 itiraza konu kararın yeniden görüşülmek üzere geri gönderildiği,
- 13 itiraza konu kararın, Bakanlığımız onayına tabi olmayan kararlardan olduğu için incelenmeksizin iade edildiği,
- 441 itiraza konu karar ile ilgili incelemelerin ise devam ettiği,

Belirlenmiştir.

Bakanlığımız İç Denetim Birimi Başkanlığı tarafından hazırlanan 2015-1 sayılı “Avukat ve Noter Şikâyet Süreci” konulu denetim raporunda yer alan bulgular çerçevesinde raporlama döneminde;

- Avukatlık Bürosu disiplin işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasına yönelik UYAP kullanıcı arayüzlerinin oluşturulduğu,
- Türkiye Barolar Birliği tarafından kullanılan bilgi teknolojisi sisteminin UYAP’a entegrasyonunu sağlayacak şekilde revize edilmesi çalışmalarına ise devam edildiği,

Anlaşılmıştır.

Mütalaa İşlemleri

Avukatlık mevzuatına ilişkin olarak, mahkemelerin yargı yetkisine girmeyen konularda Genel Müdürlüğümüzce mütalaa verilmekte olup 2018 yılında toplam 65 mütalaa verilmiştir.

Ayrıca Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünden talep edilen bilgi, belge ve görüş talepleri 87 adet olup tamamına bilgi ve görüş bildirilmiştir.

Diğer İşlemler

Baro başkanlıkları ve Cumhuriyet başsavcılıklarınca gönderilen avukatların şahsi hal ve ad-soyad değişiklikleri, levhadan silme, nakil durumları, devam etmekte olan disiplin soruşturma ve kovuşturmaları ile ceza davalarının safhaları hakkında raporlama dönemi itibarıyla Genel Müdürlüğümüz Avukatlık Bürosuna 13987 adet evrak intikal etmiş olup, bu işlemler ile disiplin ve ceza kovuşturmaları sonucunda verilen nihaî kararlar her avukatın şahsi dosyasında düzenli olarak takip edilmektedir.

Ayrıca BİMER, CİMER ve bilgi edinme yoluyla Genel Müdürlüğümüze intikal eden 211 adet şikâyet ve görüş, Avukatlık Bürosunca değerlendirilip cevaplandırılmıştır.

d. Kanun Yararına Temyiz İşlemleriyle İlgili Faaliyetler

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 41/A maddesi gereğince Bakanlığımız adına Genel Müdürlüğümüzce 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363 üncü maddesi ve İdari Yargılama Usulü Kanununun 51 inci maddesi uyarınca, kanun yararına temyiz yoluna başvurulması işlemleri yapılmaktadır.

2018 yılı itibarıyla kanun yararına temyiz işlemleri sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo11: 2018 Yılı İtibarıyla Kanun Yararına Temyiz İşlemleri Sayısı

2018 Yılı Kanun Yararına Temyiz İşlemleri	
Konusu	Sayısı
Toplam dosya sayısı	1593
Eksik tebligat sebebiyle iade	29
Bakanlık gerekçeli ret	1168
Kanun yararına temyiz edilen	72
Yargıtay'ca kanun yararına bozulan	22
Yargıtay'ca kanun yararına temyiz talebi reddedilen	6
Yargıtay incelemesi devam eden	44
Derdest dosya sayısı	324

e. Zayi Olan Dosyaların Yenilenmesine İlişkin Faaliyetler

Genel Müdürlüğümüz 4473 sayılı Yangın, Yer Sarsıntısı, Seylap ve Heyelan Sebebiyle Mahkeme ve Adliye Dairelerinde Ziyaa Uğrayan Dosyalar Hakkında Yapılacak Muamelelere Dair Kanun hükümleri gereğince, hukuk mahkemeleri ile icra ve iflas dairelerinde zayi olan dosyaların yenilenmesine ilişkin işlemleri de yürütmektedir. Bu kapsamda 2018 yılında toplam 135 adet dosyanın yenilenmesi yolunda işlem yapılmıştır.

f. Proje Bürosu Faaliyetleri

Adli Tebligat Sisteminin İyileştirilmesi Projesi

Adli Tebligat Sisteminin İyileştirilmesi Projesi aracılığıyla teknolojik gelişmelerin mevcut sisteme dâhil edilmesi ve adli tebligat prosedürlerinde yer alan aktörlerin son derece önemli hukuki sonuçlar doğuran tebligat hukuku alanında eğitim almalarının sağlanması amaçlanmaktadır. Bu proje kapsamında Tebligat Kanununda yapılacak değişikliklerle yargının daha etkin ve verimli çalışmasının önündeki bazı engellerin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır.

Eşleştirme fişi, ilgili birimlerimiz, Merkezi Finans ve İhale Birimi ile Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu ile yürütülen görüş verme süreci sonucu tarafların oluru ve Delegasyonun nihai onayı ile ihale sürecine hazır hale getirilmiştir. Proje, eşleştirme ortağının belirlenmesi için 12 Ekim 2017 tarihinde üye devletler arasında dolaşıma çıkmıştır. Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünün 07.03.2018 tarihli yazısı ile projenin eşleştirme ortağının belirlenmesi için Birleşik Krallıktan gelen teklif 28 Mart 2018 günü değerlendirilmiş olup Birleşik Krallığın teklifi olumlu bulunarak eşleştirme ülkesi olarak Birleşik Krallık seçilmiştir.

Projenin üç ana bileşeni bulunmakta olup bunlardan;

Birincisi; adli tebligat sisteminin gereken yasal değişiklikler ile desteklenmesidir.

İkincisi; adli tebligat sisteminde yer alan aktörlerin yeterlilikleri ile becerilerinin geliştirilmesidir.

Üçüncüsü; Adalet Bakanlığı ve ilgili tüm paydaşların ihtiyaçları doğrultusunda elektronik adli tebligat sisteminin Posta ve Telgraf Anonim Şirketi ile yakın işbirliği yapılarak güçlendirilmesidir.

Birinci bileşen kapsamında; kanunlar ve uygulamaya dair konular dâhil olmak üzere adli tebligat sistemindeki engeller tespit edilerek gerekli yasal değişikliklerin yapılması ve adli tebligat sisteminin yeniden yapılandırılması hedeflenmektedir.

İkinci bileşen kapsamında; posta hizmetleri personeli, mahkeme personeli, kaymakamlar, muhtarlar, kolluk birimleri ve adalet meslek mensupları ile uluslararası adli tebligat sisteminde görev yapan Dışişleri Bakanlığı personeli ve ilgili diğer Bakanlık personelinin nitelik ve becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Üçüncü bileşen kapsamında; elektronik adli tebligat sisteminin güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

CFCU'nun hazırladığı Proje Sözleşmesi her iki ülkenin Proje Lideri tarafından imza altına alınmıştır. Bu doğrultuda Birleşik Krallık Proje Yerleşik Danışmanı (RTA) 19 Temmuz 2018'de Türkiye'deki resmî görevine başlamıştır. RTA için asistan ve proje dil asistanı olarak görev yapacaklara ilişkin başvurular değerlendirilmiş ve seçilen adayların güvenlik soruşturmalarının yapılmasının ardından proje asistanları göreve başlamışlardır. 15 Ağustos 2018, 3-4 Eylül 2018 tarihlerinde proje kapsamında yürütülecek faaliyetlerin ilk 6 aylık dönemini kapsayan planlamaların yapılması amacıyla projenin bileşenlerine ilişkin çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda Projeye ilişkin gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda belirtilmiştir:

1 Ekim 2018 tarihinde Projenin ilk yürütme kurulu toplantısı gerçekleştirilmiştir.

21 Kasım 2018 tarihinde Ankara Hakimevinde Projenin resmî açılış toplantısı gerçekleştirilmiştir.

26-30 Kasım 2018 tarihleri arasında Proje kapsamında Birleşik Krallık Proje Uzmanları ile Genel Müdürlüğümüz Daire Başkanı ve Tetkik Hâkiminin katılımıyla Yargıtay, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Noterler Birliği, bölge idare mahkemeleri ve asliye hukuk mahkemelerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir.

17 Aralık 2018 tarihinde Proje kapsamında Birleşik Krallık Proje Uzmanları ile Genel Müdürlüğümüz Tetkik Hâkiminin katılımıyla Ankara Cumhuriyet Savcılığı ve Asliye Ceza Mahkemesine çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

20 Aralık 2018 tarihinde Ankara Hakimevinde, adli tebligat sisteminin gereken yasal değişiklikler ile desteklenmesine ilişkin Projenin Birinci Bileşeni kapsamında çalışma grubu toplantısı düzenlenmiştir.

26 Aralık 2018 tarihinde Birleşik Krallık Proje Uzmanlarınca hazırlanmış olan Eğitim İhtiyaç Analizi Soru Formları Ankara, Adana, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Samsun, Trabzon ve Van İlk Derece Adalet Komisyon Başkanlıklarına gönderilmiş olup belirtilen illerin her birinde görev yapmakta olan 2 yazı işleri müdürü, 6 zabıt

kâtibi ve 2 mübaşir olmak üzere toplam 24 yazı işleri müdürü, 72 zabıt kâtibi ve 24 mübaşir ankete katılımı sağlanmıştır. Anket sonuçları 31.12.2018 tarihi itibarıyla Genel Müdürlüğümüze ulaşmıştır.

İdari Yargının Etkinliğinin Arttırılması Eşleştirme Projesi

İdari yargıdaki iş yükünün azaltılması ve dava sürelerinin kısaltılmasına yönelik usul işlemlerinin tespiti ile alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının geliştirilmesi, yasal ve kurumsal değişiklikler bağlamında Türk idari yargısındaki reform sürecinin desteklenmesi amaçlanan proje fişi 2018 yılında üye devletler arasında dolaşıma çıkmıştır. Finlandiya&Letonya ortak teklifi, Birleşik Krallık ve Litvanya'nın teklifleri Nisan 2018'de gerçekleştirilen seçim toplantısında değerlendirilmiş ancak teklif veren ülkeler yeterli görülmemiştir. Bu sebeple proje fişi 23 Mayıs-13 Temmuz 2018 tarihleri arasında ikinci kez AB üyesi ülkeler arasında dolaşıma çıkmış olup teklif veren tek ülke Birleşik Krallık'tan gelen teklifin değerlendirilmesi için 9 Ağustos 2018 günü AB Başkanlığında ikinci seçim toplantısı gerçekleştirilmiş olup sunulan teklif yeterli bulunmadığından proje teklifi sonuçsuz kalmış olup Twinning kuralları gereğince eşleştirme proje fişinin yeniden dolaşıma çıkması mümkün olmadığından teklif sonuçsuz kalmıştır.

Bilirkişilik Sisteminin Kurumsallaştırma Projesi

Proje ile bilirkişilik sisteminin kurumsallaştırılarak daha etkin ve verimli bir hale getirilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır. Proje önerisi, 2015 yılı Aksiyon Belgesi kapsamında AB Komisyonu tarafından kabul edilmiştir.

03.01.2017 tarihinde Avrupa Birliği Bakanlığının elektronik postası ile iletilen "Bilirkişilik Sisteminin Kurumsallaştırılması/Kurumsal Bilirkişilik Uygulamalarının Yaygınlaştırılması" Projesine ilişkin oluşturulan "Mantıksal Çerçeve Matriksi"ne dair Genel Müdürlüğümüzün görüş ve önerileri Avrupa Birliği Genel Müdürlüğüne iletilmiştir.

31.03.2017 tarihinde Genel Müdürlüğümüzde Bilirkişilik Sisteminin Kurumsallaştırılması/Kurumsal Bilirkişilik Uygulamalarının Yaygınlaştırılması konulu bir toplantı gerçekleştirilmiştir.

Proje fişi AB Delegasyonu yorumları çerçevesinde revize edilmiş ve Bakanlığımız görüşleri de eklenerek AB Bakanlığı ve AB Delegasyonuna iletilmiştir. Proje fişi kesinleşmiş olup eşleştirme ortağının belirlenmesi için üye devletler arasında 22 Ocak 2018 tarihinde dolaşıma çıkmıştır. 21 Mart 2018 tarihine kadar dolaşımda kalan proje fişine Letonya&Litvanya Konsorsiyumundan teklif gelmiştir. Nisan 2018'de seçim toplantısı yapılmış ancak teklif veren ülkeler yeterli görülmemiştir. Bu sebeple proje fişi 23 Mayıs-13 Temmuz 2018 tarihleri

arasında ikinci kez AB üyesi ülkeler arasında dolaşıma çıkmıştır. Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğünden alınan 24.07.2018 tarihli yazısında Proje fişine teklif gelmediği bildirilmiş olup Twinning kuralları gereğince eşleştirme proje fişinin yeniden dolaşıma çıkması mümkün olmadığından teklif sonuçsuz kalmıştır.

İdari Yargının Etkinliğinin Arttırılması ve Danıştay'ın Kurumsal Kapasitenin Güçlendirilmesi Projesi (Doğrudan Hibe)

İdari Yargının Etkinliğinin Arttırılması ve Danıştay'ın Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi Anlaşması Avrupa Konseyi ve Adalet Bakanlığı tarafından 18 Aralık 2018 tarihinde imzalanmış olup süreç takip edilmektedir.

g. Arabuluculuk Daire Başkanlığı Faaliyetleri

Mevzuat Çalışmaları

- 19.12.2018 tarihli ve 30630 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak 1.1.2019 tarihinde yürürlüğe giren 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanununun 20 nci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa eklenen 5/A maddesiyle, ticari davalardan, konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı haline getirilmiştir.
- 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 25.10.2017 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununda arabuluculuğa ilişkin değişiklikler yapılmış ve ayrıca bazı iş hukuku uyuşmazlıklarına dava şartı olarak arabuluculuk getirilmiştir. Bu değişikliklerle bazı hususlar yönetmeliğe bırakılmıştır ve Bakanlığımızca yönetmelik çalışmaları yapılarak, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği 2.6.2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe girmiştir.
- Arabuluculuk Kurulu tarafından 20.12.2018 tarihli toplantıda kabul edilen 2019 yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi, 31.12.2018 tarihli ve 30642 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak 1.1.2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Mesleki Yeterliğin Arttırılmasına Yönelik Faaliyetler

- 12.01.2018 tarihinde İş Dünyası Platformunun düzenlediği "Güncel Gelişmeler

İşğında İş Hukukunda Zorunlu Arabuluculuk” sempozyumuna katılım sağlanmıştır.

- 13.01.2018 tarihinde TÜMSİAD İstanbul Şubesinin düzenlediği “Ayn Konuğu” programında katılım sağlanarak dava şartı arabuluculuk konusunda bilgilendirmelerde bulunulmuştur.
- 26-27.01.2018 tarihlerinde bakanlıklar ile bunların ilgili kurum ve kuruluşlarınca kurulan komisyonların üyelerinin katılımı ile Ankara Hakimevi’nde 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 06.02.2018 tarihinde Türkiye Bankalar Birliğinin düzenlediği “Yeni İş Kanununun Getirdikleri ve Arabuluculuk” Konferansına katılım sağlanmıştır.
- 08-09.02.2018 tarihinde Antalya’da Türkiye Belediyeler Birliğinin büyükşehir il ve ilçe belediye temsilcilerine yönelik olarak düzenlediği “7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun Getirdikleri ve İdarenin Özel Hukuk Uyuşmazlıklarında Üstlendiği Arabuluculuk” eğitimine katılım sağlanmıştır.
- 13.02.2018 tarihinde Kamu Denetçiliği Kurumunun düzenlediği “Çocuk Tesliminde Hak İhlallerinin Önlenmesi Konulu Çalıştay”na katılım sağlanmıştır.
- 17.02.2018 tarihinde Sağlık Bakanlığının düzenlediği “Sağlık Yönetimi Kongresi”ne sağlıkta arabuluculuk konusunda bilgilendirmelerde bulunulmuştur.
- 18.02.2018 tarihinde İstanbul Altınbaş Üniversitesinde Aile Arabuluculuğu Rehberi çalışma programının ilki gerçekleştirilmiştir.
- 20.02.2018 tarihinde Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfının (TEPAV) düzenlediği “İş Hukukunda Arabuluculuk, Güncel Sorunlar ve Tartışmalar” Paneline katılım sağlanmıştır.
- 22.02.2018 tarihinde MÜSİAD Bursa Şubesinin düzenlediği “İşçi-İşveren Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk” konulu toplantıya katılım sağlanmıştır.
- 01.03.2018 tarihinde Marmara Belediyeler Birliğinin düzenlediği “Arabuluculuk Komisyonlarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları Eğitim Programı”na katılım sağlanmıştır.
- 02.03.2018 tarihinde Ankara Barosunun düzenlediği “7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve Dava Şartı Arabuluculuk Paneli”ne katılım sağlanmıştır.
- 06.03.2018 tarihinde TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinin düzenlediği “Hukukta Kariyer Günleri: Arabuluculuk” konulu programa katılım sağlanmıştır.

- 07.03.2018 tarihinde Gebze Cumhuriyet Başsavcılığı ve Gebze Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı tarafından düzenlenen “İş Mahkemeleri Kanununun Getirdiği Yenilikler ve Arabuluculuk Semineri”ne katılım sağlanmıştır.
- 09.03.2018 tarihinde Konya Sanayi Odası ve İKONİON Alternatif Uyuşmazlık Çözümleri Merkezinin düzenlediği “İş Dünyasında Hızlı ve Ekonomik Çözümler için Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarından Arabuluculuk ve Zorunlu Arabuluculuk Semineri” ne katılım sağlanmıştır.
- 12-13.03.2018 tarihlerinde Sivas’ta Milli Eğitim Bakanlığı işbirliği ile gerçekleştirilen “İş Mahkemeleri Kanunu’nda Yapılan Değişiklikler, İdarenin Özel Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamaları” Seminerine katılım sağlanarak 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirmelerde bulunulmuştur.
- 14.03.2018 tarihinde Trabzon’da TÜMSİAD’ın (Tüm Sanayi ve İş Adamları Derneği) düzenlediği “Aydın Konuğu” programına katılım sağlanarak dava şartı arabuluculuk uygulamaları hakkında bilgilendirmelerde bulunulmuştur.
- 15.03.2018 tarihinde İnsan Kaynakları Dayanışma Derneği (İKDAY) ve Gebze Ticaret Odası işbirliği ile Kocaeli’de düzenlenen “İş Hukukunda Dava Şartı Olarak Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 19.03.2018 tarihinde Mersin’de Mersin Ticaret ve Sanayi Odasının düzenlediği “Uluslararası Arabuluculuk Konferansı”na katılım sağlanmıştır.
- 21.03.2018 tarihinde Ankara’da Çankaya Üniversitesi Hukuk Fakültesinin düzenlediği “Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları Hakkında Güncel Gelişmeler” Paneline katılım sağlanmıştır.
- 23.03.2018 tarihinde Kırşehir’de Türkiye Belediyeler Birliği işbirliği ile düzenlenen “Arabuluculuk Komisyonları Eğitimi: 7036 Sayılı İş Mahkemeleri Kanununun Getirdikleri ve İdarenin Özel Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk” eğitimine katılım sağlanarak 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirmelerde bulunulmuştur.
- 26.03.2018 tarihinde Bursa’da Uludağ Üniversitesi ve Bursa Ticaret ve Sanayi Odası işbirliği ile gerçekleştirilen “Arabuluculuk Komisyonlarının Görev, Yetki ve Sorumlulukları Eğitim Programı”na katılım sağlanarak, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirme bulunulmuştur.

- 28.03.2018 tarihinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı işbirliği ile Ankara’da düzenlenen “İş Mahkemeleri Kanunu’nda Yapılan Değişiklikler, İdarenin Özel Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamaları Semineri”ne katılım sağlanarak 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirmelerde bulunulmuştur.
- 29.03.2018 tarihinde Milli Savunma Bakanlığı işbirliği ile Ankara’da düzenlenen “İş Mahkemeleri Kanununda Yapılan Değişiklikler, İdarenin Özel Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Uygulamaları” seminerine katılım sağlanarak 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirme bulunmuştur.
- 03.04.2018 tarihinde Antalya’da İçişleri Bakanlığı işbirliği ile gerçekleştirilen “Arabuluculuk Komisyonlarının Görev Yetki ve Sorumlulukları Eğitim Programı”na katılım sağlanarak, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirmede bulunulmuştur.
- 07.04.2018 tarihinde İstanbul’da Anadolu Aslanları İşadamları Derneğinin düzenlediği “İşçi İşveren Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Sistemi” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 09.04.2018 tarihinde Ankara’da Müteahhitler Birliğinin düzenlediği “Arabuluculuk ve İnşaat-Taahhüt Sektörü” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 12.04.2018 tarihinde Ankara’da Ostim Yönetiminin düzenlediği “7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 13.04.2018 tarihinde Antalya’da Yörük Sanayici ve İşadamları Derneğinin (YÖRSİAD) düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 14.04.2018 tarihinde Ankara Hakimevinde Aile Arabuluculuğu Rehberi çalışma programının ikincisi gerçekleştirilmiştir.
- 16.04.2018 tarihinde İstanbul’da Uluslararası Yatırımcılar Derneğinin (YASED) düzenlediği “Uyuşmazlıkların Çözüm Yolları Alt Çalışma Grubu” interaktif eğitim seminerine katılım sağlanmıştır.
- 17.04.2018 tarihinde Ankara’da Sayıştay işbirliği ile gerçekleştirilen “7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun Getirdikleri Konferansı”na katılım sağlanarak 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki

temsiline ilişkin bilgilendirmede bulunmuştur.

- 18.04.2018 tarihinde İstanbul'da Türkiye Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Federasyonunun düzenlediği "Dava Şartı Arabuluculuk Uygulamaları" seminerine katılım sağlanmıştır.
- 20.04.2018 tarihinde Adana Barosunun düzenlediği "Dava Şartı Arabuluculukta Son Gelişmeler" paneline katılım sağlanmıştır.
- 24-25.04.2018 tarihlerinde Bükreş Romanya'da Bölgesel İşbirliği Konseyinin düzenlediği "Arabulucular Derneği Ağı Çalışma Grubu Toplantısı"na katılım sağlanmıştır.
- 28.04.2018 tarihinde Kızılcahamam'da Ulaştırma Bakanlığı işbirliği ile gerçekleştirilen "Arabuluculuk Komisyonlarının Görev Yetki ve Sorumlulukları Eğitim Programı"na katılım sağlanarak 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirme bulunulmuştur.
- 29.04.2018 tarihinde Eskişehir'de Anatolia Hukuk Derneğinin düzenlediği Dorlion Hukuk Zirvesi kapsamında "Arabuluculuk Uygulamaları" seminerine katılım sağlanmıştır.
- 02.05.2018 tarihinde Konya'da Konya Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odasının düzenlediği "7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun Getirdikleri" seminerine katılım sağlanmıştır.
- 05.05.2018 tarihinde Ankara'da Gençlik ve Spor Bakanlığı işbirliği ile gerçekleştirilen "Arabuluculuk Komisyonlarının Görev Yetki ve Sorumlulukları Eğitim Programı"na katılım sağlanarak 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirmede bulunulmuştur.
- 07.05.2018 tarihinde Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesinin düzenlediği "Arabuluculuk Bilgilendirme Toplantısı"na katılım sağlanmıştır.
- 08.05.2018 tarihinde Kütahya Ticaret ve Sanayi Odasının düzenlediği "Dava Şartı Arabuluculuk" seminerine katılım sağlanmıştır.
- 09.05.2018 tarihinde Kocaeli Ticaret Odası ve Sanayi Odasının birlikte düzenlediği "Dava Şartı Arabuluculuk" seminerine katılım sağlanmıştır.
- 10.05.2018 tarihinde İstanbul'da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunun (TİSK) birlikte düzenlediği "İş Yargılaması Değişiklikleri ve Uygulamaları" seminerine katılım sağlanmıştır.

- 14.05.2018 tarihinde Çorum Ticaret ve Sanayi Odasının düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 23.05.2018 tarihinde Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odasının düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 26.05.2018 tarihinde Ankara Hakimevinde Aile Arabuluculuğu Rehberi çalışma programının üçüncüsü gerçekleştirilmiştir.
- 01.06.2018 tarihinde Van Barosunun düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 06.06.2018 tarihinde İstanbul Sanayi Odasının düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 08.06.2018 tarihinde Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odasının düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 20.06.2018 tarihinde Bursa Ticaret ve Sanayi Odası ile Tahkim ve Arabuluculuk Merkezinin düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 28.06.2018 tarihinde Ankara Ticaret Odasının düzenlediği “Dava Şartı Arabuluculuk” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 12.09.2018 tarihinde İstanbul Ticaret Odası ve İstanbul Uluslararası Nakliyeciler Derneğinin birlikte düzenlediği “Lojistik Sektöründe Uyuşmazlıklar ve Çözüm Yolları” seminerine katılım sağlanmıştır.
- 02.11.2018 tarihinde Ankara’da Bağımsız Arabulucular Derneğinin (BADER) gerçekleştirdiği “Arabuluculuğun Gelişimi ve Geleceği” sempozyumuna katılım sağlanmıştır.
- 09-10.11.2018 tarihleri arasında Ankara’da TAIEX kapsamında düzenlenen “AB Tüketici (Hakları) Hukuku ve Tüketici Uyuşmazlıklarında Alternatif Çözüm Yolları Çalıştayı”na katılım sağlanmıştır.
- 13.11.2018 tarihinde Ankara’da Ankara Hukuk Fakültesi ve Birleşik Hukukçular Ceride-i Kantar Topluluğunun birlikte düzenlediği “Geleneksel Kariyer Günü Etkinliği-Dava Şartı Arabuluculuk” paneline katılım sağlanmıştır.
- 30.11.2018 tarihinde Sakarya’da Sakarya Barosu, Sakarya Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesinin birlikte düzenlediği “Sağlıkta Arabuluculuk Uygulamaları” sempozyumuna katılım sağlanmıştır.
- 05.12.2018 tarihinde İstanbul’da Arabuluculuk Gönüllüleri Derneği tarafından düzenlenen “Arabuluculuk Anlaşması ve İstinaf Yolu” sempozyumuna katılım

sağlanmıştır.

- 07.12.2018 tarihinde İzmir Arabulucular Derneği, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi ve Anlaşmazlık Çözümü Araştırma ve Uygulama Merkezinin birlikte düzenlediği “3. Anlaşmazlık Yönetimi, Arabuluculuk ve Toplumsal Uzlaşma Kongresi”ne katılım sağlanmıştır.
- 16-19.12.2018 tarihleri arasında Bakü-Azerbaycan’da Türkiye Hukukçular Platformu, TİKA, Uluslararası Hukukçular Birliği ve Anayasa Hukukçuları Derneği’nin birlikte düzenlediği “2. Avrasya Hukuk Kurultayı”na katılım sağlanmıştır.
- 24.12.2018 tarihinde Kıbrıs Gazimağosa’da Doğu Akdeniz Üniversitesinin düzenlediği “Arabuluculuğun Türkiye’deki Gelişimi” paneline katılım sağlanmıştır.
- 27.12.2018 tarihinde Konya’da Konya Ticaret Odasının düzenlediği “Arabuluculuk Semineri”ne katılım sağlanmıştır.
- 29-30.12.2018 tarihlerinde Antalya ATGV Eğitim ve Sosyal Tesislerinde “Arabuluculuk Büroları Personel Eğitimi” gerçekleştirilmiştir. Eğitime 108 adliyede kurulan arabuluculuk büro personelleri ile arabuluculuğun yoğun olduğu 10 adliyedeki sulh hukuk mahkemesi personeli eklenerek toplam 236 personele eğitim gerçekleştirilmiştir.

Kültürel ve Medya ile İlgili Faaliyetler

- İşçi ve işveren uyuşmazlıklarında dava şartı arabuluculuğu tanıtıcı Arabuluculuk Kamu Spotu 5, yayımlanmak üzere TV-radyo kanalları ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.
- 2000 adet "Mahkeme Temelli Arabuluculuk Hizmetleri El Kitabı", arabuluculuğu tanıtıcı ve bilgilendirici 200.000 adet broşür, 30.000 adet afiş, basımı yapılmış, arabulucu, avukat, arabulucu adaylarına ve hâkimlere dağıtımını gerçekleştirilmek üzere adliyelere, barolara, arabuluculuk derneklerine, arabuluculuk büroları ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlara gönderimi sağlanmıştır.

Proje Çalışmaları

- "Türkiye’de Adalete Erişimi Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Mekanizmalarıyla Güçlendirmek Projesi" kapsamında 27.04.2018 tarihinde İstanbul’da “Arabuluculukta Güncel Gelişmeler” paneli ve projenin kapanış programı

gerçekleştirilmiştir.

- 2019 yılında başlaması beklenen “Türkiye’de Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesi” Projesi kapsamında 22.03.2018 tarihinde Proje paydaşları ve CEPEJ uzmanlarının katılımı ile istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında 25-27 Eylül 2018 tarihleri arasında CEPEJ uzmanlarıyla, Ankara Adliyesi Arabuluculuk Bürosu, Türkiye Barolar Birliği ve Ankara Ticaret Odasında ziyaretlerde bulunulmuştur.

Diğer Faaliyetler

- 29.03.2018, 27.09.2018 ve 20.12.2018 tarihlerinde Arabuluculuk Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 1671 kişinin daha arabulucular siciline kaydı gerçekleştirilmiştir. Böylece, sicile kayıtlı arabulucu sayısı 9490’a ulaşmıştır.
- Bakanlığımızın 16.11.2017 tarihli "Olur"u ile belirlenen İş Hukukunda Uzman Arabuluculuğa İlişkin Usul ve Esaslar kapsamında, bu arabuluculardan 6019’u iş hukukunda uzmanlık eğitimini tamamlayarak, uzman arabulucu olarak görev yapmaya hak kazanmıştır.
- İhtiyari arabuluculuk kapsamında yapılan 62008 arabuluculuk başvurusunun, 58613’ü (%95) anlaşma ile sonuçlanırken, 3332 (%5) uyuşmazlıkta anlaşma sağlanamamıştır.
- İş uyuşmazlıklarında dava şartı arabuluculuk kapsamında yapılan 354.739 başvuru yapılmıştır. Arabuluculuk son tutanakları düzenlenen 342.744 uyuşmazlığın, 237.693’ü (%69) anlaşma ile sonuçlanırken, 105.051 (%31) uyuşmazlıkta anlaşma sağlanamamıştır.
- 8 eğitim kuruluşuna daha arabuluculuk eğitimi izni verilmiştir. Böylece, arabuluculuk eğitimi izni verilen eğitim kuruluşu sayısı 43’e ulaşmıştır.
- 16 eğitim kuruluşuna ise iş hukukunda uzman arabuluculuk eğitimi izni verilmiştir. Böylece, iş hukukunda uzman arabuluculuk eğitimi izni verilen eğitim kuruluşu sayısı 20’ye ulaşmıştır.

h. Bilirkişilik Daire Başkanlığı Faaliyetleri

Kurumsal Yapının Tesisi ve Kapasitesinin Artırılması ile İkincil Düzenlemelere Yönelik Gerçekleştirilen Faaliyetler

- 3 Eylül 2018 tarihinde Konya ve Sakarya Bölge Adliye Mahkemelerinin faaliyete geçirilmesiyle birlikte Hâkimler ve Savcılar Kurulunun 3.10.2018 tarih ve 1467 sayılı kararı ile Konya ve Sakarya Bilirkişilik Bölge Kurullarının başkan ve üye seçimlerinin yapılması sağlanmış ve her iki bilirkişilik bölge kurulu fiziki ve teknik altyapısı tesis edilerek 2018 yılı Ekim ayı itibarıyla faaliyete geçirilmiştir.
- Bilirkişilik Yönetmeliği ve Bilirkişilik Temel Eğitiminin Usul ve Esasları Hakkında 22 Ağustos 2017 tarihli ve 169 nolu Bakanlığımız Genelgesi uyarınca 2018 yılı içerisinde 12 ilde 12 eğitim kuruluşuna temel eğitim izni verilmiştir.
- 2018 yılı bilirkişi listelerinin oluşturulmasına esas teşkil eden 29 Kasım 2017 tarihinde "Bilirkişiliğe Kabule ve Başvuru Usul ve Esasları" hakkındaki duyuru ekindeki bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanlarıyla ilgili Daire Başkanlığımıza gelen görüş-öneriler ile resen yapılan araştırma ve değerlendirmeler sonucunda bilirkişilik uygulamalarında tespit edilen ihtiyaçların karşılanması amacıyla; temel ve alt uzmanlık alanları ile uzmanlık alanlarına göre bilirkişilerde aranacak niteliklerde, bir kısım güncellemeler ve değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda; uygulamada kolaylık sağlanması bakımından kodlama sistemi ve isimlendirme basamakları değiştirilerek bazı alt uzmanlık alanları temel uzmanlık alanına dönüştürülmüş; ayrıca yeni temel ve alt uzmanlık alanları ihdas edilmiştir. 2018 yılı bilirkişilik başvurularına ilişkin 9 Mart 2018 tarihli ek duyuru ile yapılan güncelleme ve değişiklikler internet sayfamızda duyurulmuştur.
- Bilirkişi görevlendirmesi yapan merciler tarafından bilirkişi ücretlerinin belirlenmesinde esas alınacak tarifinin hazırlanması hususunda oluşturulan çalışma grubunun yürüttüğü çalışmalar ve gelen görüşler doğrultusunda hazırlanan 2018 Yılı Bilirkişilik Asgari Ücret Tarifesi, 14.4.2018 tarihli ve 30391 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.
- 10.05.2018 tarihinde özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişiliğe kabulünün usul ve esaslarının belirlenmesine ilişkin çalışma grubu toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ile birlikte yürütülen çalışmalar sonucunda

bilirkişiliğe başvuruların bilirkişilik bölge kurullarına e-Devlet üzerinden UYAP Bilirkişi Portal Bilgi Sisteminde yer alan adımlar izlenmek suretiyle yapılabilmesine ilişkin teknik altyapı hazır hale getirilmiştir. 5-30 Kasım 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen bilirkişilik başvuruları tamamen elektronik ortamda yapılmış olup böylece bilirkişilik başvurularındaki zaman ve emek kaybının ve fiziki başvurularda bilgilerin eksik veya hatalı olarak beyan edilmesi ya da veri girişlerinin bölge kurulu personelleri tarafından eksik veya hatalı olarak yapılmasından kaynaklı hak kayıplarının da önüne geçilmesi sağlanmıştır.

- 2-4 Kasım 2018 tarihleri arasında, İstanbul Hakimevi'nde Bölge Kurulu Başkan ve üyeleri ile 2018 yılı Kasım döneminde alınacak başvurulara ilişkin istişare toplantısı gerçekleştirilmiş olup bu sayede yeni dönem bilirkişilik başvurularının alınması ve başvuruların değerlendirilmesi sürecinin daha düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.
- 5-30 Kasım 2018 tarihleri arasında bölge kurullarımız tarafından 22.059 başvuru alınmıştır.

Bilirkişilik Uygulamalarında Farkındalık Artırılmasına Yönelik Gerçekleştirilen Faaliyetler

Bilirkişilik Kanununun ve Bilirkişilik Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde bilirkişilik müessesesinin uygulanması hususunda farkındalığın artırılması amacıyla;

- Meslek öncesi ve meslek içi eğitim faaliyetlerinde; 2018 yılında 3.462 adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayı ile 2.140 hâkim ve Cumhuriyet savcısına bilgilendirme eğitimleri verilmiştir.
- 2 Nisan 2018 tarihinde Yargıtay ana bina konferans salonunda, Yargıtay Hukuk ve Ceza Daireleri, Başkan, Üye ve Tetkik Hâkimlerinin katılımı ile "Bilirkişilik sistemde yapılan değişiklikler, Bilirkişilik Kanunu ve Bilirkişilik Yönetmeliğine göre bilirkişi görevlendirilmesi" ve "Hukuki konu/teknik konu ayrımı" başlıkları altında bilgilendirme ve istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.
- 6 Nisan 2018 tarihinde Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesinde gerçekleştirilen Bilirkişilik Sempozyumuna konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır.
- 12-13 Mayıs 2018 tarihinde Iğdır Barosunca düzenlenen "Bilirkişilik ve

Bilirkişilik Müessesinin Yargılama Faaliyetlerindeki Yeri" konulu seminer programına konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır.

- Eğitim Dairesi Başkanlığı ile gerçekleştirilen görüşmeler neticesinde; Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen hizmet içi eğitim programı kapsamında 2018 yılı Mart ayı içerisinde bilirkişilik bölge kurullarında görev yapan yazı işleri müdürleri ve zabıt kâtiplerine yönelik Bilirkişilik Kanunu ve Uygulaması ile bilirkişilik bölge kurulları UYAP ekranlarının kullanımına ilişkin eğitimler gerçekleştirilmiştir.
- 5-6 Ekim 2018 tarihleri arasında 20. Türkiye Muhasebe Kongresi "Dijitalleşme Sürecinde Değişen İş Hayatı ve Muhasebe Mesleğinin Yeniden Yapılanması-Yerel/Küresel Meseleler, Küresel/Yerel Çözümler" konulu Kongreye konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır.
- 24-28 Ekim 2018 tarihleri arasında Antalya'da, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen 16. Ulusal Adli Tıp Günleri Kongresinde "Bilirkişilik Kanunu ile Yapılan Düzenlemelerin Uygulamaya Yansımaları" konusunda konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır.
- 11 Aralık 2018 tarihinde Kızılcahamam'da, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen Siber Suçlarla Mücadele Çalıştayı kapsamında "Bilirkişilik Uygulamaları, Adli Soruşturma ve Kovuşturmalarda Adli Bilişim İş Akışı Bağlamında Karşılaşılan Sorunlar" konusunda konuşmacı olarak katılım sağlanmıştır.

Bilirkişilerin Güvenlik Araştırmalarının Yapılması

Bilirkişilik bölge kurullarının kurulmasına müteakip Daire Başkanlığımız tarafından 23 Ocak 2017 tarihinde Bilirkişilik Kanunu yürürlüğü ve uygulanmasına ilişkin bir duyuru yapılarak Bilirkişilik Kanunu kapsamında yapılan işlemler ile uygulamada sorun teşkil eden bazı acil sorunlar değerlendirilmiştir. Bu kapsamda; "667 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınan Tedbirlere İlişkin Kanun Hükmünde Kararname Gereğince Bilirkişilik Bölge Kurulları Tarafından Yapılacak İşlemler" başlığı altında 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4 üncü maddesi uyarınca, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen bilirkişiler ile 5 inci madde uyarınca milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya

da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı bulunan kişilerin listelerden çıkarılacağı belirtilmiştir.

Bu doğrultuda, bilirkişilik bölge kurulları tarafından, 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında güvenlik soruşturmaları başlatılmış, yetki çevrelerinde bulunan valilikler ve Cumhuriyet savcılıklarına müzekkereler yazarak bilirkişi listelerinde kayıtlı bilirkişiler hakkında herhangi bir adli soruşturma ve kovuşturma olup olmadığı veya idari bir soruşturma yürütülüp yürütülmediği tespit edilmeye çalışılmış, ayrıca OHAL kapsamında çıkartılan kararnameler incelenmiştir. Valilikler adına emniyet müdürlükleri ve il merkezlerinde kurulan OHAL bürolarınca incelemeler yapılarak cevaplar verilmiş, adli yönden Cumhuriyet savcılıkları tarafından haklarında bu kapsamda soruşturma ve kovuşturma olduğu tespit edilen bilirkişilerin listeleri ifade örnekleri ile beraber bölge kurullarımıza iletilmiştir.

Bölge kurulları tarafından gerekli inceleme ve değerlendirmeler yapılarak 2018 yılında; terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu değerlendirilen bilirkişiler ile 5 inci madde uyarınca milli güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyeliği veya iltisakı ya da bunlarla irtibatı tespit edilen 338 bilirkişinin listelerden çıkarılmasına karar verilmiştir. Bu hususta inceleme ve değerlendirmeler süreklilik arz etmektedir.

Ayrıca 2018 yılında Bilirkişilik Kanunu ve Bilirkişilik Yönetmeliği hükümlerine göre hakkında disiplin incelemesi yapılarak bilirkişilik sicilinden çıkarılmasına karar verilen bilirkişi sayısı 73; hakkında geçici yasaklama kararı verilen bilirkişi sayısı 94; kendi isteğiyle bilirkişilik sicili ve listesinden çıkan bilirkişi sayısı ise 43'tür.

UYAP Entegrasyonunun Sağlanması Amacıyla Yürütülen Faaliyetler

Bilirkişilik bölge kurullarının ve Daire Başkanlığımızın kullanacağı UYAP ekranları ve arayüzlerinin oluşturulması çalışmaları Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü ile birlikte yürütülmeye devam edilmektedir.

2018 yılı içinde aşağıdaki çalışmalar tamamlanmıştır:

- Harici Bilirkişi Ekleme Talebi Ekranı (Mahkemelere).
- Harici Bilirkişi Ekranı (Bilirkişilik Bölge Kurulu).
- Harici Bilirkişi Talep Raporları Ekranı (Bilirkişilik Bölge Kurulu).
- Bilirkişi kendisine verilen asıl veya ek süre dolmasına rağmen raporunu teslim

etmediği takdirde yeni görevlendirme alamamasına dair Rapor Teslim Kontrolü ekranı. (Bilirkişi görevlendirmeye yetkili merciler tarafından veri girişlerinin kontrol edilmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılabilmesi, ayrıca mahkemeler ve Cumhuriyet başsavcılıklarında yapılacak yılsonu dosya devirlerinde de bilirkişi rapor teslim bilgilerine ilişkin veri girişlerindeki eksiklik ve hataların giderilmesini teminen UYAP bilişim sistemindeki "Rapor Teslim Kontrolü" 2018 yılı Aralık ayı sonuna kadar pasif hale getirilmiştir.)

- Bilirkişiler hakkında verilen disiplin kararları ekranı.
- Tebligat İşlemleri Ekranı.
- Konkordato Komiseri Sicil Ekranları.
- Karar Kesinleştirme Ekranı.
- Bilirkişinin Güncellenen Bilgileri Sonrasında Yetki Belgesi Düzenleme Ekranı.
- Meslekten Men Bilgisi Sorgulama Ekranı.

İstatistiki Bilgiler:

- Adana Bilirkişilik Bölge Kurulunda 2211,
- Ankara Bilirkişilik Bölge Kurulunda 6036,
- Antalya Bilirkişilik Bölge Kurulunda 2047,
- Bursa Bilirkişilik Bölge Kurulunda 2045,
- Erzurum Bilirkişilik Bölge Kurulunda 1269,
- Gaziantep Bilirkişilik Bölge Kurulunda 2599,
- İstanbul Bilirkişilik Bölge Kurulunda 7798,
- İzmir Bilirkişilik Bölge Kurulunda 3554,
- Konya Bilirkişilik Bölge Kurulunda 934,
- Sakarya Bilirkişilik Bölge Kurulunda 1520,
- Samsun Bilirkişilik Bölge Kurulunda 2231,

Olmak üzere bölge bilirkişi listelerine kayıtlı toplam bilirkişi sayısı 32.244'tür.

- 01.01.2018- 31.12.2018 tarihleri arasında yapılan bilirkişi görevlendirme sayısı 1.911.474'tür.

Bilirkişilik Bölge Kurullarına liste dışı bilirkişi görevlendirme sayıları;

- Adana Bilirkişilik Bölge Kurulu 6.733,
- Ankara Bilirkişilik Bölge Kurulu 37.584,
- Antalya Bilirkişilik Bölge Kurulu 4.475,
- Bursa Bilirkişilik Bölge Kurulu 12.507,
- Erzurum Bilirkişilik Bölge Kurulu 6.094,
- Gaziantep Bilirkişilik Bölge Kurulu 10.123,
- İstanbul Bilirkişilik Bölge Kurulu 48.448,
- İzmir Bilirkişilik Bölge Kurulu 3.088,
- Konya Bilirkişilik Bölge Kurulu 1.083,
- Sakarya Bilirkişilik Bölge Kurulu 1.698,
- Samsun Bilirkişilik Bölge Kurulu 10.123,

Olmak üzere 31.12.2018 tarihi itibarıyla bölge kurullarınca harici olarak eklenen toplam bilirkişi sayısı 141.956'dır.

i. Genel Müdürlüğümüze Gelen Giden Evrak sayıları

2018 yılı itibarıyla Genel Müdürlüğümüze 65819 adet evrak gelmiş, 33927 adet evrak ise ilgili kurum ve kişilere gönderilmiştir.

II. GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZ TARAFINDAN 2018 YILINDA HAZIRLANAN RAPORLAR

1. "Mukayeseli Hukukta Noterlik" konulu rapor

Söz konusu raporda, noterlik sistemi konusunda mukayeseli hukuk yaklaşımlarının tespiti suretiyle Türk noterlik sisteminin yeniden yapılandırılması aşamasında tespit ve önerilerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

2. "Alman Himaye (Vesayet) Sistemi" konulu rapor

Söz konusu ziyaret raporu ile yetişkinler hakkında uygulanan ve vesayet kurumuna alternatif bir yapı olarak geliştirilen Alman himaye sisteminin, bu alanda faaliyet gösteren yargı mensupları, idari makam ve sivil toplum yetkilileri ile yapılan görüşmeler ışığında yerinde incelenmesi ve Türk vesayet sisteminin işleyişinin iyileştirilmesine yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

III. AMAÇ VE HEDEFLER

Genel Müdürlüğümüz, Bakanlığımızın amaç ve politikalarına, kalkınma planına, programına, stratejik planlara, performans programlarına ve mevzuata uygun olacak şekilde, kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını, bilgilerin güvenilirliğini, bütünlüğünü ve zamanında elde edilebilirliğini sağlamak amacıyla;

- Alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının etkin ve verimli kullanılmasını gerçekleştirmek,
- Avukatlık mesleğini, savunmanın etkin bir unsuru haline getirmek ve etik kuralların yerleşmesini sağlamak,
- Noterlik mesleğinin etik kurallarını geliştirmek ve hukukçu niteliklerini ön plana çıkarmak, yargının iş yükünün azaltılması için noterliklerde yapılabilecek işleri belirlemek,
- Bilirkişilik kurumunun yeniden yapılandırılması suretiyle, yargılama sürelerini makul seviyelere indirmek ve adil yargılanma hakkını tesis etmek,
- Vesayet ve adli tebligat konularında projeler üreterek, yargısal faaliyetleri AB standartlarına ulaştırmak suretiyle yargının ideal süreler içerisinde etkin ve verimli işlemlerini temin etmek,

Hedefleri doğrultusunda faaliyet yürütmektedir.

IV. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. Mali Bilgiler

- Genel Müdürlüğümüzün 2018 yılında gerçekleştirilen ödenek eklemeleri ile birlikte 6.466.000-TL olan ödeneğinin, 6.214.474-TL'si harcanmıştır.
- Ekonomik sınıflandırma açısından Hukuk İşleri Genel Müdürlüğünün 2018 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı şöyledir;
- "01-Personel Giderleri" için Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine 6.427.000 - TL ödenek tahsis edilmiş olup, 2018 yılında bu ödeneğin 6.168.948-TL'si harcanmıştır.
- "01-4 Geçici Personel" için Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine 39.000-TL ödenek tahsis edilmiş olup, yapılan ödenek aktarımı ile birlikte 2018 yılında toplam 45.526-TL harcanmıştır.
- "02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Pirimi" giderleri için Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine 985.000-TL ödenek tahsis edilmiş olup, 2018 yılında bu

ödeneğin 971.409-TL'si harcanmıştır.

- Genel Müdürlüğümüz, Arabuluculuk ve Birliklik Daire Başkanlığı'nın;
- "03-Mal ve Hizmet alım giderleri" için Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine 2.460.000 -TL ödenek tahsis edilmiş olup, 2018 yılında bu ödeneğin 1.067,187-TL'si harcanmıştır.
- "05.3 Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler" (Proje) için Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü bütçesine ayrılan 870.000-TL ödeneğin 258.174 TL'si harcanmıştır.

Tablo 12: 2018 Yılı Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu

Ekonomik				Bütçe Giderinin Türü	2018 Yılı	
1	2	3	4		Ödenek TL	Harcama TL
1				Personel Giderleri	6.466.000	6.214.474
1	1			Memurlar	6.427.000	6.168,948
1	4			Geçici Personel	39.000	45.526
2				Sosyal Güvenlik Kurum. Dev. Primi Gid.	985.000	971.409
2	1			Memurlar	985.000	971.409
2	2			Sözleşmeli Personel	0,00	0,00
3				HİGM, Arabuluculuk ve Birliklik Daire Başkanlığının 03 tertiplerini gösterir toplam ödenek durumları	2.460.000	1.067.187
1	3	9	00	Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü'nün 03 tertibini gösterir toplam ödenek durumları	1.405,000	671.170
3	2			Tüketime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları	133.000	331.921
3	3			Yolluklar	323.000,	112.798
3	4			Görev Giderleri	33.000	102.162
3	5			Hizmet Alımları	805.000	18.093
3	6			Temsil ve Tanıtma Giderleri	17.000	18.698
3	7			Menkul Mal. Gayrimaddi Hak Alım Bakım ve Onarım Giderleri	88.000	87.498

3	8			Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	6.000	0
5	3			Cari Transferler	870.000	258.174
1	3	9	12	Arabuluculuk Daire Başkanlığının 03 tertibini gösterir toplam ödenek durumları	585.000	241.302
3	2			Tüketime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları	74.000	73.538
3	3			Yolluklar	200.000	41.221
3	5			Hizmet Alımları	311.000	126.543
1	3	9	15	Bilirkişilik Daire Başkanlığının 03 tertibini gösterir toplam ödenek durumları	470.000	154.715
3	2			Tüketime Yönelik Mal ve Hizmet Alımları	70.000	69.529
3	3			Yolluklar	100.000	20.329
3	5			Hizmet Alımları	300.000	64.857
GENEL TOPLAM					10.781.000	8.511.244

B. Performans Bilgileri

2018 yılı Bakanlığımız Performans Programında yer alan ve Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen faaliyetler ve performans göstergeleri ile ilgili bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 13: Hedef 1.3 Tablosu

Hedef 1.3					
Bilirkişilik Müessesesinin Yeniden Yapılandırılması					
Stratejiler:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bilirkişilik sisteminde niteliğin artırılması ve yetkinliğin geliştirilmesi için eğitim ve denetim gibi konularda faaliyet göstermek üzere kurumsal yapılanmaya gidilecektir. • Bilirkişilerin seçimi ve görevlendirilmesine yönelik standartlar belirlenecektir. • Bilirkişilik uygulamasında sertifika sistemine geçilecektir.					
Sorumlu Birim			İşbirliği Yapılacak Birim		
HİGM			CİGM - KGM		
Performans Hedefi: Bilirkişilik Müessesesinin Yeniden Yapılandırılması					
Performans Göstergeleri	2015	2016	2017	2018	2019
Mevzuat değişikliği taslağının hazırlanması	✓				
Standartların belirlenmesi		✓		✓	
Sertifika sistemine geçilmesi		✓	✓	✓	
Strateji ile ilgili sonuçlar			Performans sonuçları		
Stratejilerde belirlenen hedefler kapsamında alt mevzuat çalışmaları ile temel ve alt uzmanlık alanlarının belirlenmesi, temel eğitim modülünün hazırlanması çalışmaları yapılmıştır.			Kanunla öngörülen kurumsal yapının tesisi amacıyla Konya ve Sakarya ile birlikte toplam 11 Bilirkişilik Bölge Kurulu faaliyete geçmiştir. Temel Eğitimin Usul ve Esaslarının Belirlenmesine Dair 169 nolu Genelge uyarınca yayınlanarak bu Genelge uyarınca 74 ilde 113 eğitim kuruluşuna bilirkişilik temel eğitim izni verilmiştir. 29 Kasım 2017 tarihinde belirlenen bilirkişilik temel ve alt uzmanlık alanları ile bu alanlara göre aranan nitelikler esas alınarak oluşturulan bilirkişi listelerinden 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren görevlendirmeler yapılmaya başlamıştır.		

Tablo 14: Hedef 1.5 Tablosu

Hedef 1.5					
Tebliğat Sisteminin Güçlendirilmesi					
Stratejiler:					
<ul style="list-style-type: none"> • Elektronik tebligatın etkin biçimde kullanılması sağlanacaktır. • Tebliğat sisteminin sadeleştirilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır. • Yargı çalışanları ile tebliğat memurlarına eğitim verilerek hata payı azaltılacaktır. • Hizmetten yararlananların farkındalığı arttırılacaktır. • Uluslararası adli tebliğat işlemleri yeniden yapılandırılacaktır.					
Sorumlu Birim HİGM			İşbirliği Yapılacak Birim KGM - EDB - BİDB		
Performans Hedefi: Tebliğat Sisteminin Güçlendirilmesi					
Performans Göstergeleri	2015	2016	2017	2018	2019
Tüm adalet teşkilatında elektronik tebligatın kullanılmaya başlanması		✓	✓	✓	
Düzenlenen eğitim sayısı	10	10	10	10	10
Uluslararası adli tebligatın yeniden yapılandırılması	✓	✓			
Strateji ile ilgili sonuçlar	Performans sonuçları				
<p>Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım aracı (IPA) kapsamında, Genel Müdürlüğümüzün yararlanıcısı, Birleşik Krallık'ın eşleştirme ortağı olduğu "Adli Tebliğat Sisteminin İyileştirilmesi Projesi" gerçekleştirilmekte olup, projenin üç ana bileşeni bulunmaktadır.</p> <p>Bunlardan birincisi adli tebliğat sisteminin gereken yasal değişiklikler ile desteklenmesi, ikincisi adli tebliğat sisteminde yer alan aktörlerin yeterlilikleri ile becerilerinin geliştirilmesi, üçüncüsü Adalet Bakanlığı ve ilgili tüm paydaşların ihtiyaçları doğrultusunda elektronik adli tebliğat sisteminin Posta ve Telgraf A.Ş. ile yakın</p>	<p>7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 28/02/2018 tarihinde kabul edilerek 15/3/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanmış, 7201 sayılı Tebliğat Kanununun 7/a maddesi değiştirilmiş ve Ek Madde 2 ile Geçici Madde 2 eklenmiştir.</p> <p>Yapılan bu Kanun değişikliği ile Elektronik Tebliğat Yönetmeliği yeniden düzenlenerek 6/12/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak 01/01/2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir.</p> <p>Söz konusu düzenlemelerle; 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol</p>				

işbirliği yapılarak güçlendirilmesidir.

Birinci bileşen kapsamında; kanunlar ve uygulamaya dair konular dahil olmak üzere adli tebligat sistemindeki engeller tespit edilerek gerekli yasal değişikliklerin yapılması ve adli tebligat sisteminin yeniden yapılandırılması hedeflenmektedir.

İkinci bileşen kapsamında; posta hizmetleri personeli, mahkeme personeli, muhtarlar, kolluk birimleri ve adalet meslek mensupları ile uluslararası adli tebligat sisteminde görev yapan Dışişleri Bakanlığı personeli ve ilgili diğer Bakanlık personelinin nitelik ve becerilerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Üçüncü bileşen kapsamında; elektronik adli tebligat sisteminin güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Söz konusu hedefler doğrultusunda gerekli çalışmalar ve eğitim faaliyetleri yürütülmekte olup 20 aylık süre içerisinde tamamlanması öngörülen proje 2020 yılı Mart ayında sona erecektir.

Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, 5018 sayılı Kanunda tanımlanan mahallî idareler, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan fonlar ve kefalet sandıkları, kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmeleri, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıklar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları, kanunla kurulanlar da dahil olmak üzere tüm özel hukuk tüzel kişileri, noterler, baro levhasına yazılı avukatlar, sicile kayıtlı arabulucular ve bilirkişiler, idareleri, kamu iktisadi teşebbüslerini veya sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıkları; adli ve idari yargı mercileri, icra müdürlükleri veya hakemler nezdinde vekil sıfatıyla temsile yetkili olan kişilerin bağlı bulunduğu birim ile ihtiyari olarak elektronik tebligat adresi alan gerçek ve tüzel kişilere tebligatın elektronik yolla yapılması zorunlu hale getirilmiştir.

Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından “Tebligat Hukuku” alanında yazı işleri müdürleri ve zabıt kâtiplerine yönelik 2018 yılı içerisinde düzenlenen hizmet içi eğitim programlarına Genel Müdürlüğümüzce eğitici desteği verilmiştir.

Tablo 15: Hedef 1.6 Tablosu

Hedef 1.6					
Hukuk Davalarında Sulh Müessesesinin Etkinleştirilmesi					
Stratejiler:					
<ul style="list-style-type: none"> • Yargı mensuplarına farkındalık eğitimleri düzenlenecektir. • Barolara yönelik farkındalık çalışmaları düzenlenecektir. • Sulh'un teşvik edilmesi için Harçlar Kanununda değişiklik taslağı hazırlanacaktır.					
Sorumlu Birim			İşbirliği Yapılacak Birim		
HİGM			TAA - KGM		
Performans Hedefi: Hukuk Davalarında Sulh Müessesesinin Etkinleştirilmesi					
Performans Göstergeleri	2015	2016	2017	2018	2019
Düzenlenen eğitim sayısı	2	2	2	2	2
Sulh olunan uyuşmazlık sayısındaki artış (Bir önceki yıla göre)		%5	%10	%10	%10
Mevzuat değişikliği taslağı hazırlanması	✓	✓			
Strateji ile ilgili sonuçlar			Performans sonuçları		
Bakanlığımız Mevzuat Genel Müdürlüğü bünyesinde Hukuk Muhakemeleri Kanununda tadilat komisyonu kurulmuştur.			Mevzuat Genel Müdürlüğü bünyesinde kurulan komisyona HİGM temsilcileri ile katkı sağlanmakta olup, komisyon çalışmaları devam etmektedir.		

Tablo 16: Hedef 1.7 Tablosu

Hedef 1.7						
Noterlik Sisteminin Yeniden Yapılandırılması						
Stratejiler:						
<ul style="list-style-type: none"> Türkiye Noterler Birliği ile işbirliği halinde noterliklerin görev tanımları ve yapısal durumları yeniden belirlenecektir. Noterliklerin taşınmaz aynına ilişkin haklarda işlem yapabilmesi için düzenleme yapılacak ve çekişmesiz yargı işlerine ilişkin görevleri artırılacaktır. Noterliklerin açılış kriterleri, noter, noter yardımcılığı ve noter çalışanlarının niteliklerinin ve çalışma şartlarının gözden geçirilmesi sağlanacaktır.						
Sorumlu Birim			İşbirliği Yapılacak Birim			
KGM			HİGM - CİGM - PGM - TKB			
Performans Hedefi: Noterlik Sisteminin Yeniden Yapılandırılması						
Performans Göstergeleri		2015	2016	2017	2018	2019
Mevzuat değişikliği taslağının hazırlanması		✓	✓			
Strateji ile ilgili sonuçlar			Performans sonuçları			
			Noterliklerin sınıflandırma işlemi yapılmıştır. Noterliklerin açılış kriterleri noter, noter yardımcılığı ve noter çalışanlarının nitelikleri ve çalışma şartları ile noterlik sisteminde yaşanan aksaklıkların tesbiti ve çözüm önerilerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmektedir.			

Tablo 17: Hedef 1.8 Tablosu

Hedef 1.8						
Kamudan Kaynaklanan İş Yükünün Azaltılması						
Stratejiler:						
<ul style="list-style-type: none"> Yüksek mahkemeler ve Maliye Bakanlığı ile işbirliği halinde kamu yöneticileri ve hazine avukatlarına davadan feragat, davayı kabul, temyiz ve karar düzeltme bakımından daha fazla insiyatif verilmesine yönelik uygulamalar geliştirilecektir.						
Sorumlu Birim			İşbirliği Yapılacak Birim			
HİGM			SGB			
Performans Hedefi: Kamudan Kaynaklanan İş Yükünün Azaltılması						
Performans Göstergeleri		2015	2016	2017	2018	2019
Sorunların tespiti ve geline aşamanın analizi için ilgili kurumların katılım ile düzenlenen çalışma toplantısı sayısı		1	1	1	1	1
Strateji ile ilgili sonuçlar			Performans sonuçları			
6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun 15. Maddesinde idarenin arabuluculuk müzakerelerinde komisyon şeklinde temsili düzenlenmiş ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar yönetmeliğe bırakılmıştır. Bu kapsamda 02.06.2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği'nin 18. Maddesinde idarenin temsiline ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Bu hükümlere ilişkin olarak; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumlar ile 5018 sayılı Kanunda tanımlanan mahalli			26-27.01.2018 tarihlerinde bakanlıklar ile bunların ilgili kurum ve kuruluşlarınca kurulan komisyonların üyelerinin katılımı ile Ankara Hakimevi'nde 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu ve idarenin arabuluculuk müzakerelerindeki temsiline ilişkin bilgilendirme toplantısı gerçekleştirilmiştir. 01.03.2018 tarihinde İstanbul'da Marmara Belediyeler Birliği'nin, 12-13.03.2018 tarihlerinde Sivas'ta Milli Eğitim Bakanlığı'nın, 23.03.2018 tarihinde Kırşehir'de Türkiye Belediyeler Birliği'nin, 26.03.2018 tarihinde Bursa'da Uludağ Üniversitesi ve Bursa Ticaret ve			

<p>idareler ve bu idareler tarafından kurulan işletmeleri, özel kanunla kurulmuş diğer kamu kurum, kurul, üst kurul ve kuruluşları, kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı ortaklıkları, müessese ve işletmelerini, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait diğer ortaklıklarla birtakım toplantı, seminer ve eğitim programı yapılmıştır.</p>	<p>Sanayi Odası'nın, 28.03.2018 tarihinde Ankara'da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın, 29.03.2018 tarihinde Ankara'da Milli Savunma Bakanlığı'nın, 03.04.2018 tarihinde Antalya'da İçişleri Bakanlığı'nın, 17.04.2018 tarihinde Ankara'da Sayıştay Başkanlığı'nın, 28.04.2018 tarihinde Kızılcahamam'da Ulaştırma Bakanlığı'nın ve 05.05.2018 tarihinde Ankara'da Gençlik ve Spor Bakanlığı'nın düzenlediği "Arabuluculuk Komisyonlarının Görev Yetki ve Sorumlulukları Eğitim Programı"larına Daire Başkanlığı olarak katılım gerçekleştirilmiştir.</p>
--	--

Tablo 18: Hedef 6.1 Tablosu

Hedef 6. 1					
Hukuki Uyuşmazlıklarda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinin Geliştirilmesi					
Stratejiler:					
<ul style="list-style-type: none"> • Bazı dava türlerinde ve belirli miktara kadar olan alacak davalarında “Zorunlu Arabuluculuk” müessesesinin ihtiyaç analizi yapılacaktır. • Adli yardım hizmetlerinden arabuluculuğa başvuracakların da faydalandırılması sağlanacaktır. • Arabuluculuğa başvurmayı teşvik edecek hukuki ve mali avantajlar sağlanacaktır. • Arabuluculuk eğitim modülünün oluşturulması, geliştirilmesi ve arabuluculuk eğitiminin etkinliğinin artırılması sağlanacaktır. • Arabuluculuk bilincinin artırılması için yargı mensupları, çalışanları ve kamuoyuna yönelik farkındalık artırma ve eğitim çalışmaları yapılacaktır. (memnuniyet anketleri, toplantı, seminer, kamu spotu, kitap, afiş, broşür vb.) • Arabuluculuğun etkin şekilde uygulanmasına yönelik olarak adliyeler ve barolarda arabuluculuk merkezleri kurulacaktır. • Arabulucuların mesleki sorumluluk sigortası kapsamına dâhil edilmesi sağlanacaktır. • Sicile kayıtlı arabulucu sayısı artırılabacaktır. • İlköğretimden itibaren arabuluculuk kültürünün oluşması için Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yapılarak, akran arabuluculuğu müessesesinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır. • Zorunlu hakem heyeti uygulamasını öngören yasal düzenlemeler artırılabacaktır. • Tahkimin etkinleştirilmesi için özendirici tedbirler alınacaktır.					
Sorumlu Birim			İşbirliği Yapılacak Birim		
HİGM			TAA - KGM ve diğer birimler		
Performans Hedefi: Hukuki Uyuşmazlıklarda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yöntemlerinin Geliştirilmesi					
Performans Göstergeleri	2015	2016	2017	2018	2019
İhtiyacın tespiti halinde mevzuat taslağının hazırlanması	✓	✓			
Arabuluculuk bilincinin artırılması için yargı mensupları, çalışanları ve kamuoyuna yönelik	✓	✓	✓	✓	✓

farkındalık artırma ve eğitim çalışmaları					
Sicile kayıtlı arabulucu sayısındaki artış (yüzde)	10	10	10	20	20
Strateji sonuçları	Performans sonuçları				
<p>Bir önceki yıl sicile kayıtlı arabulucu sayısı 7819 iken, bu yıl sayı 9490'a ulaşmıştır.</p> <p>Bu arabuluculardan 6019'u iş hukukunda uzmanlık eğitimini tamamlayarak, uzman arabulucu olarak görev yapmaya hak kazanmıştır.</p> <p>19.12.2018 tarihli ve 30630 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe giren 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanunun 20 nci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna eklenen 5/A maddesiyle, ticari davalardan, konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı haline getirmiştir.</p> <p>7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu 25.10.2017 tarihinde yürürlüğe girmesiyle birlikte 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununda arabuluculuğa ilişkin değişiklikler yapılmış ve ayrıca bazı iş hukuku uyuşmazlıklarına dava şartı olarak arabuluculuk getirilmiştir. Bu değişikliklerle bazı hususlar yönetmeliğe bırakılmıştır ve Bakanlığımızca yönetmelik çalışmaları yapılarak, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği 2.6.2018 tarihli ve 30439 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe girmiştir.</p>	<p>Arabulucular siciline kayıtlı arabulucu sayısı % 21 oranında artış göstermiştir.</p> <p>İhtiyari arabuluculuk kapsamında yapılan 62008 arabuluculuk başvurusunun, 58613'ü (%95) anlaşma ile sonuçlanırken, 3332 (%5) uyuşmazlıkta anlaşma sağlanamamıştır.</p> <p>Böylece ihtiyari arabuluculuk uygulaması yapılan uyuşmazlık sayısı yaklaşık % 193 oranında artış ile 21175'ten 62008'e çıkmıştır.</p> <p>01.01.2018 tarihinden itibaren uygulanan iş uyuşmazlıklarında dava şartı arabuluculuk kapsamında 354.739 başvuru yapılmıştır.</p> <p>Arabuluculuk son tutanakları düzenlenen 342.744 uyuşmazlığın, 237.693'ü (%69) anlaşma ile sonuçlanırken, 105.051 (%31) uyuşmazlıkta anlaşma sağlanamamıştır.</p> <p>Arabuluculuk bilincinin artırılması için yargı mensupları, çalışanları ve kamuoyuna yönelik farkındalık artırma ve eğitim çalışmaları strateji doğrultusunda yapılmaya devam edilmektedir.</p> <p>19.12.2018 tarihli ve 30630 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak 01.01.2019 tarihinde yürürlüğe giren 7155 sayılı Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanunun 20 nci maddesi ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanuna eklenen 5/A maddesiyle, bazı ticari uyuşmazlıklarda arabuluculuk dava şartı haline gelmiştir.</p>				

Arabuluculuk Kurulu tarafından 20.12.2016 tarihli toplantıda kabul edilen 2019 yılı Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesi, 31.12.2018 tarihli ve 30642 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak 01.01.2019 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Yürütülen projeler ile kurum, kuruluş ve kişilerle yapılan işbirliği çerçevesinde:

Arabuluculuğu tanıtımına, etkinleştirilmesine ve yaygınlaştırmasına yönelik olarak;

- 9 toplantı
- 13 çalıştay
- 1 eğitim faaliyeti,
- 39 seminer,
- 5 sempozyum,
- 4 panel,
- 1 kongre,
- 1 yurtdışı çalışma ziyareti

Gerçekleştirilmiştir.

İşçi ve işveren uyuşmazlıklarında dava şartı arabuluculuğu tanıtıcı Arabuluculuk Kamu Spotu 5, yayımlanmak üzere TV-radyo kanalları ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir.

2000 adet "Mahkeme Temelli Arabuluculuk Hizmetleri El Kitabı", arabuluculuğu tanıtıcı ve bilgilendirici 200.000 adet broşür, 30.000 adet afiş, basımı yapılmış, arabulucu, avukat, arabulucu adaylarına ve hâkimlere dağıtımını gerçekleştirilmek üzere adliyelere, barolara, arabuluculuk derneklerine, arabuluculuk büroları ile ilgili diğer kurum ve kuruluşlara gönderimi sağlanmıştır.

Tablo 19: Hedef 6.3 Tablosu

HEDEF 6.3					
İdari Yargıda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesi					
Stratejiler:					
<ul style="list-style-type: none"> İdari uyuşmazlıkların yargılama öncesi çözüm uygulamaları geliştirilecektir. 659 sayılı KHK kapsamında getirilen sulh kurumunun geliştirilmesi için Maliye Bakanlığı ile işbirliği halinde eğitim çalışmaları düzenlenecektir.					
Sorumlu Birim HİGM			İşbirliği Yapılacak Birim TAA - KGM ve diğer birimler		
Performans Hedefi: İdari Yargıda Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yollarının Geliştirilmesi					
Performans Göstergeleri	2015	2016	2017	2018	2019
Mevzuat taslağının hazırlanması	✓	✓			
Eğitim çalışması yapılması	✓	✓	✓	✓	✓
Strateji sonuçları	Performans sonuçları				
İdari yargıda iş yükünün azaltılması kapsamında alternatif çözüm yöntemlerinin geliştirilmesine yönelik mevzuat taslağı hazırlanacaktır.	Konuya ilişkin olarak çalışmalara devam edilmektedir.				

İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Harcama yetkilisi olarak yetkim dâhilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları, benden önceki harcama yetkilisinden almış olduğum bilgiler ve bilgim dâhilindeki hususlara dayanmaktadır.

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgim olmadığını beyan ederim.

28.01.2019

ANKARA

Hakan ÖZTATAR

Hâkim

Genel Müdür